***Dr. Lothar Gassmann, Wetzlar/Gießen** (Németország), a nemzetközi 95 tétel kezdeményezője*

Megtérésre és vitára való felhívás

(A tételek kiszegezése után elhangzott beszéd)

„Reformáció ma” – ez egy nagy igény és egy merész vállalkozás – és mégis szükségesebb, mint valaha. Engedjék meg ezért, hogy néhány szót mondjak az új „95 tétel az egyház és a társadalom helyzetéről az 1996-os Luther-évben” című irat okáról, keletkezéséről és célkitűzéséről.

Az ok ismert: az egyházban és a társadalomban sok minden romokban hever. Isten igéjét egyre kevésbé veszik komolyan – sem a tanításban, sem az életben. A bibliakritika egyengette a korszellem számára az utat. Isten parancsolatait a föld sok államának egyházában és társadalmában eltörlik. Az istengyalázásról, az abortuszról, az eutanáziáról, a homoszexualitás gyakorlásáról, a drogok legalizálásáról és hasonlókról való viták, ahogyan ma átéljük őket, néhány évtizede még elképzelhetetlenek lettek volna. Az emberek mélyen megrendültek volna és szégyellték volna magukat. A vallások keveredése, illetve az úgynevezett evangéliumi keresztyének idegen vallások pogány szokásaiban való részvétele is növekszik.

Ebben a helyzetben – így gondolják a keresztyén szervezetek, amelyek az új 95 tételt aláírták és kiadták – a reformáció, a megújulás éppolyan szükséges, mint 1517-ben volt. Akkoriban is elvilágiasodott az egyház – a római-katolikus egyház. Ma ez az elvilágiasodás sok protestáns egyházra még erősebben hat, mint az akkori katolikus egyház esetében. Ahogyan a katolikus egyház akkoriban a feloldozást, mint olcsó kegyelmet hirdette, úgy hirdetik ma sok egyházban Isten parancsolatainak eltörlését, mint még olcsóbb kegyelmet. Ami akkor így hangzott: „Ha a pénz a ládában csörren, a lélek a mennybe röppen”, ma így hangzik: „Minden megengedett – és az egyház megáldja azt”.

Ez nem mehet így tovább! Ezért jött létre az új 95 tétel – első megfogalmazásában méghozzá éppen 1996. február 18-án, a reformátor Luther Márton halálának 450. évfordulóján, Németországban. Több, különböző nemzetiségű és bőrszínű keresztyén segített abban, hogy elnyerje a jelenlegi formáját – méghozzá időközben 20 nyelven, amelyekre néhány hónapon belül lefordították. További fordítások előkészületben vannak.

Az új 95 tétel ki van szögezve. A megtérésre való hívás ki van hirdetve. A címzettek fel vannak hát szólítva a válaszadásra – nemcsak Németországban, hanem a föld több mint 100 országában, ahol a tételek eddig elterjedtek. Kik a címzettek? Kik a megszólítottak?

A címzettek elsősorban mi magunk vagyunk, mindegyikünk. A bibliai-keresztyén értelemben vett megtérésre, a bűnbánatra való hívás minden egyes emberre érvényes. Luther Márton a megtérést „a gondolkodás teljes megváltozása”-ként határozta meg, amely az Istenhez való odafordulásból következik. És az új 95 tétel 3. *(helyesen: 2. – ford. megj.)* tételében elhangzik, hogy a megtérés „új gondolkodással és az eddigi helytelen magatartás feletti szomorúsággal” kezdődik. Minden egyes emberre érvényes a hívás és a meghívás: Térj meg Jézus Krisztushoz! Fogadd el Őt, mint Megváltódat és Uradat!

Címzettek másodsorban a különböző államok és területi egységek egyházai, nem utolsósorban a németországi evangélikus egyház (EKD). Fel vannak hívva arra, hogy a hamis tanítást és életmódot gyűlöljék és elhagyják. Nem lesz jó vége, ha egy egyház bizonyos területeken az ellentétét hirdeti annak, amit a Biblia mond. Nem lesz jó vége, ha egy egyház meg akarja áldani azt, amit Isten a Szentírásban elvet, mint bűnt.

Vitára hívjuk fel az evangélikus egyházak felelőseit. Álljatok velünk szóba! Ne térjetek ki előle többé! Az egyház háza ég – és ti magatok okoztátok a tüzet. Az egyház hajója süllyed, mert ti magatok raktátok tele a korszellem szemetével. Fogadjátok az új 95 tételt, mint lehetőséget arra, hogy az irányt átgondoljátok! Térjetek meg!

A címzettek harmadrészt az állam és a társadalom felelősei. Fel vannak hívva arra, hogy a tízparancsolatot, mint Isten jó életrendjét komolyan vegyék és a törvényhozásban is kövessék. A tízparancsolat megtanít minket arra, hogy Istent féljük és szeressük, az ünnepnapot megszenteljük, szüleinket tiszteljük, ne öljünk, ne törjünk házasságot, ne lopjunk, ne szóljunk hamis tanúbizonyságot, és ne kívánjuk azt, ami más tulajdona. Ha ezeket a parancsolatokat többé nem veszik figyelembe, akkor előbb-utóbb káosz és anarchia lép fel.

Több állam az összeomlás szélén áll. A lelki-erkölcsi fordulat elmaradását időközben a növekvő gazdasági szétesés követi. Ahol nem veszik komolyan Isten rendjét, ott Ő előbb vagy utóbb visszaveszi az áldását.

Ti, a politika és a gazdaság felelősei, felhívunk titeket: Térjetek vissza Istenhez és az Ő jó életrendjéhez! Vessetek véget az államban és a társadalomban a gyors erkölcsi szétesésnek és az abból következő, az anyaméhben történő tömeggyilkolásnak! Tiltsátok meg Isten gyalázását és az eutanáziát!

Minden egyes polgár, minden egyházi ember és minden politikus is meg van hívva arra, hogy megtérjen az Istenhez, aki minket teremtett, szeret, és ezért az Ő Fiát, Jézus Krisztust ebbe a világba küldte, hogy minket a bűntől, a haláltól és az ördögtől megmentsen. A reformáció, amelyben Isten az ágostonos szerzetest és teológiaprofesszort, Luther Mártont 1517 óta használta, egy megtérési mozgalom volt. És ma, számunkra is fontos a felismerés, hogy minden egyes embernek, az egyháznak és a társadalomnak szüksége van a megtérésre. Minden embernek szól a hívás: Térj vissza gonosz útjaidról! Térj Istenhez a tanításban és az életben!

Az új 95 tétel hatástalan marad, ha csak egy darab papírnak tekintjük. Nem, nem kell ennek így lennie. Inkább úgy legyen, hogy a megtérési tételek hozzájárulnak egy megtérő élethez, az istentelen utaktól elforduló és Jézus Krisztushoz, az Ő evangéliumához és parancsaihoz odaforduló élethez. Jézus Krisztus mondja: „Aki szeret engem, megtartja az én igémet… Aki ismeri parancsolataimat és megtartja azokat, az az, aki engem szeret” (Jn 14,21.23). A megtérési tételek vezessenek egy megtérési mozgalomhoz – akkor elérték a céljukat. És ez a megtérési mozgalom Önnél és nálam kezdődik. A Szentháromság Isten segítsen minket ehhez a megtéréshez. Ámen.

Fordította: Adámi Mária

Elhangzott a wittenbergi vártemplom „tételkapu”-jánál, 1996. október 27-én.
Megjelent: **Ruf zur Umkehr Neue 95 Thesen und die Folgen** - *Christen für die Wahrheit (Hrsg.) - Stephanus Edition 1997, 193-197. old.*

Az új 95 tétel magyar szövege hozzám református lelkipásztor testvéreken keresztül jutott el, a Biblia Szövetség egyik alkalmán. Az EKE közösségében megismertettem, és Közösségünk felhatalmazása alapján megírhattam a „Christen für die Wahrheit" szervezetnek (még a wittenbergi tétel-kiszögezés előtt, 1996. szeptember 26-án), hogy az „Evangélikusok Közössége az Evangéliumért" Magyarországról csatlakozik az aláírókhoz. Az új 95 tételt Dr. Reuss András rektor úrnak is eljuttattam az Evangélikus Teológiai Akadémiára: válaszlevelének tanúsága szerint fontos iratnak tartotta. Időközben a tételsort teljes terjedelmében leközölte a Dél-Pesti Református Egyházmegye „Szövétnek" c. lapjának 1996. októberi száma.

Akkoriban ezek a tételek tehát sokakhoz eljutottak nálunk is. Lelkésztársaink szélesebb körében még egyszer kézbe adhattam sok példányt 2001. február 28-án, Aszódon, az új határok között működő Északi Egyházkerület első lelkész-találkozóján. Csak arra gondolhatok: mi minden másképp történhetett volna egyházunkban, ha sokan komolyan vesszük ezeket az Isten igéjéből fakadó tételeket! Az ÚR fölhasználhatja azonban kegyelmesen most is ezeket a világos, ébresztő mondatokat talán sokak életében.

Szeretettel:

Nyíregyháza , 2013. Ádvent

Adámi László
evangélikus lelkipásztor